

عنوان مقاله:

رویکردها، روش ها و اصول طراحی سامانه های اجتماعی-فنی؛ یک مطالعه ی مروری با رویکرد انتقادی

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات بین رشته ای دانش راهبردی، دوره 12، شماره 49 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسندگان:

ابوذر سیفی گلستان - دانشجوی دکتری مدیریت آینده پژوهی، دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی، تهران، ایران

ناصر پورصادق - استاد دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی

مجید کرامت زاده کرامت زاده - استاد مدعو دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی

مهدی احمدیان - استادیار دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی

خلاصه مقاله:

رویکرد سامانه های اجتماعی-فنی با عدم توفیق سامانه های فن-پایه و با انقلاب اقدام پژوهی در دنیا مطرح شد. هدف از طرح نظریه اجتماعی-فنی تاکید بر یکپارچگی مولفه ی انسانی در کنار ساختار سازمانی، زیرساخت فنی و کارکردها در طراحی یک سامانه بود. اما در معدود مقالات و منابع فارسی که کوشیده اند ادبیات نظری حوزه ی سامانه های اجتماعی-فنی را در گستره ی زبان فارسی وسعت ببخشند، قید اشتباه فنی - اجتماعی در نوشتار و بکارگیری متداول آن به نظر ناشی از نوعی کم توجهی به اصل محوری این رویکرد یعنی بعد انسانی نسبت به بعد فنی در طراحی سامانه ها است. بر این اساس در این مقاله با روش اسنادی و با تکیه بر مرور نظام مند و با انتخاب هدفمند مقالات پراستناد در حوزه ی سامانه های اجتماعی فنی تلاش شده است تا ضمن بررسی مروری رویکردها، روش ها و اصول طراحی و توسعه ی سامانه های اجتماعی-فنی، وجوه طراحی سامانه های اجتماعی فنی بطور عمیق مورد مطالعه قرار گرفته و با رویکرد انتقادی بصورت نظام-مند بحث شود. این پژوهش از حیث روش شناسی، داده ها و نتایج بدست آمده یک پژوهش کیفی است. یافته-های پژوهش موید چهار مولفه ی اساسی انسانی، ساختاری، فنی و کارکردی و حاکی از فقدان توجه به اثرات ارزش ها و فرهنگ در طراحی سامانه های اجتماعی-فنی است.

کلمات کلیدی:

سامانه اجتماعی - فنی، نظریه سیستم، سازمان، طراحی سامانه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1548651>

